

ται ποτέ να δημοσιεύουν ούτε γραμμή αν δεν πειστούνε πρώτα πως είναι αληθινά, ακόμα και στον τονισμό.

Τώρα πως βρεθήκανε στα χέρια του Γαλανού τα γράμματα που στέλνει ο Νίκας στην Αφροδίτη και στα χέρια της Αφροδίτης τα γράμματα που στέλνει στον Γαλανό ο έρωσμένος του, άλλο ζήτημα αυτό, σοβαρότερο.

Ο κ. Αλέκος όμως τύλισε κι αυτό, όπως έλυσε και άλλο, της τιμής, με την κουμπούρα του.

— Πως είναι δυνατό, είπε λογικώτατα ο άνθρωπος, ένας παντρεμένος να παίρνει γράμματα από τις έρωσμένες του και να μη τα ξεσκίζει στη στιγμή μα να τα φυλάει στις τσέπες του;

Κατά την ίδια ακλόνητη λογική μπορεί να πει κ' η Αφροδίτη:

— Πως είναι δυνατό μια παντρεμένη γυναίκα, και με άντρα μάλιστα κουμπουρά σαν τότε δικό μου, να παίρνει γράμματα από τον έρωσμένο της και να τα αφήνει άνοιχτά άπάνω στο τραπέζι, όπως άφησε το πρώτο που αβρήθηκε (!!!) ή να τα κρύβει μέσα στ' αγκλειδωτο κομδί της;

Βλέπετε με τη λογική αυτή τα περίφημα γράμματα βγαίνουν «αυθεντικώτατα» και πολύ καλά κάνουν οι έφημερίδες που τα δημοσιεύουν, έτσι για της κοινωνίας την ήθηκοποίηση.

Ερωτικό επιστολόγιο για τις ανύπαντρες μοδιστρούλες υπάρχει έπρεπε να κατασκευαστεί κ' ένα για τις παντρεμένες, και κατασκευάστηκε. Τώρα μένει να τα βγάλουν τα γράμματα και σε φυλλάδια. Επιχείρησε πρώτης, κ. Θεοδοσίου!

Ο ΑΞΙΟΤΙΜΟΣ

κ. Ζαφειράκης Ζαφειρόπουλος είναι τμηματάρχης στ' Υπουργείο των Έσωτερικών. Μεγάλος άνθρωπος λοιπόν. Ίσως νάσαι και κομματάρχης γερός κ' έτσι θάσαι ακόμα μεγαλύτερος. Για τους λόγους αυτούς ο κ. Ζαφειράκης είναι ένας από τους χίλιους τόσους Αληπαάδες του Ρωμαϊκού κ' έχει το δικαίωμα να κάνει το κέφι του άνεξόδα, μ' άλλα λόγια δίχως να φοβόσαι κανέναν.

Και τόκανε μια χαρά. Πήγε και τότε βρήκε μια χήρα με δυο κορίτσια, την μια ζωντοχήρα και την άλλη ανύπαντρη, ζητώντας την προστασία του για κέτι μπερδέματα πούχε ή περιουσία της. Ο κ. τμηματάρχης, προθυμώτατος. Κάνει μετρέσσα του τη ζωντοχήρα, τρώει την προίκα της ανύπαντρης και στρίβει το μουστάκι του σήμερα — δεν ξέραμε αν έδωσε και συνέντευξη περί ήθικης κι αυτός σε καμιά έφημερίδα — και μ' όλο το δικαιο του ο άνθρωπος, αφού Υπουργός της Δικαιοσύνης είναι ο κ. Λεβιδης και πρωστάτης νόμος του ο κ. Θεοτόκης, που ίσως και να τότε συχαρεί που με τόση μαστοριά τα κατάφερε.

Χίλια συμπεράσματα ήθικα μπορεί να βγάλει κανένας απ' αυτήνα τη μυρουδάτη υπόθεση. Έτσι έζηγείται και το πως κατορθώνουνε υπάλληλοι μ' εκατό ή με διακόσιες δραχμές το μήνα να ζούνε σαν τραπεζίτες, όπως ζει ο κ. Ζαφειράκης. Αν τους ρωτήσεις θα σου πούνε: «Μικρός ο μιστός, μα είναι και τα τυχερά.» Τα τυχερά του κ. Ζαφειράκη φοβούμαστε μήπως τάχουνε κι άλλοι υπάλληλοι, αφού τυχερά θα πει — να ν' ένας όρισμός! — να εκμεταλλεύεται κάθε δημόσιος υπάλληλος τη θέση του.

Μια φορά βγήκαμε γελασμένοι και μιείς και το χαϊρόμαστε. Ο κ. Ζαφειράκης από την περασμένη Τετάρτη βράδυ δεν είναι πια τμηματάρχης του Υπουργείου. Του μένει όμως πάντα ο Σταυρός του Σωτήρος για την ευδόκιμη υπερέσσεια του.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

Βουλή, έτσι για να περνάει ή ώρα. Σε λίγο που λέτε θάνοιξοι κι αυτή όρθάνοιχτες τις πόρτες της για να μεις διασκεδάσει. Παύουν, βλέπετε, σε λίγο και τα θέατρα κ' έχουμε ανάγκη από κάποιο κέντρο διασκεδαστικό.

Την σπουδαία είδηση του ανοίγματος της Βουλής δεν τήνε μάθαμε από τις έφημερίδες. Την έμαθαμε πολύ πιό μπροστά, από τον κ. Στάη, όχι μάλιστα από το στόμα του, τα από το φέρισμό του.

Ο Τσιριγώτης λοιπόν Δόν-Κιχώτος παρουσιάστηκε στον κ. Ανακριτή προχτές και του έδήλωσε πως σε λίγες μέρες θα έπιτρέψει στη δικαιοσύνη της πατρίδας (οὐφ!) του να του ζητήσει λόγο για το φάνο του Χατζηπέτρου.

Για να κάνει την παληκαριά αυτή ο Στάης, πάλι να πει πως ή παλιά κι άμπερωλή σύνδοσις (άμπερωλή, γιατί κοντά στ' άλλα προστάτεψε κ' έναν φονιά, την άφεντιά του δά) μεις άφήνει για και μεις έρχεται ή καινούρια με καινούρια μασκαραλίζια και παρανομίες κι αυτή.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΓΙΑ ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ

Ζ. Φυτίλης: Το Έκθετο. Δράμα σε τέσσερεις πράξεις

Δράμα κοινωνικό Ρωμαϊκό πάντα τραβάει την προσοχή. Στη Ρωμαϊκή φιλόλογοι το δράμα είναι ακόμη στα σπάργανα κι όσα γράφθηκαν ως τώρα δοκιμές μονάχα μπορεί και πρέπει να τις πει κανένας. Δοκιμές όμως που τώρα τελευταία δείχνουν πως μια μέρα θα νάβρει γερά και σωστά το δρόμο της ή δραματική μας τέχνη. Και λέγοντας δοκιμές, μιλώ για κείνα τα δράματα που βγήκν από την αληθινή ζωή, που κλειούνε μέσα της τα ίδια κάποια ζωή, όχι για τις τραγωδίες που γράφθηκαν άπάνω στους στενούς δραματικούς κανόνες κι άπάνω σ' ένα μονάχο και μονότονο άχνάρι και με παρηγγελιά. Τέτια φουρνιές — φουρνιές τα γέννησαν οι διάφοροι διαγωνισμοί κ' ίσως γεννηθούν ακόμη κι άλλα πιό πολλά. Μα αυτό δε λά πει τίποτες' οι διαγωνισμοί στην Ελλάδα γίνθηκαν για να παίρνει άθροος ή άνοησία και να βραβεύεται ή άηδία να βγαίνουν στο φως δράματα που να τα θαμάζουν οι κριτάδες τους, να τα γλυκοκανακίζουν οι γονέοι τους κ' οι φίλοι τους και να πεθαίνουν στη σκηνή με την πρώτη παράσταση. Κ' ύστερ' απ' αυτά θάχαμε άδικο αν ζητούσαμε να ναι της προκοπής κανένα δράμα' άφού μάλιστα όλα άπάνω κάτω γράφονται και στην καθαρεύουσα. Το δράμα που μας λέει πως ή Διονυσιακή τέχνη θα ξαναζήσει στη πατρίδα της πρέπει να το ζητήσουμε έξω από τους διαγωνισμούς. Κ' είναι αυτό το «Βρυκόλακας» του Έφταλιώτη, ή «Τρισούγεννη» του Παλαμά, τα δράματα του Καμπύρη — ά το άληθινό του «Αστυλιό» της Μάννας — μ' όλο το Γερμανισμό πούχουν μέσα τους. Παρμένα όλα αυτά από το παραμυθί, δηλ. το σύβολο το άπλοϊκό, κι από τη ζωή τη βαθιά συβολισμένη. Άνοίγεται μ' αυτά στενός στην άρχή ο δρόμος που θα πάρει το δράμα, μα που θα καταντήσει να γίνει πολύ φαρδί.

Ο κ. Ζ. Φυτίλης γράφοντας το «Έκθετο» θέλησε να γράψει δράμα κοινωνικό. Δεν ξέρω καταπόσο ή κοινωνία μας κ' ή Ρωμαϊκή ψυχή είναι ικανές να γεννήσουν από τώρα δράμα κοινωνικό, μου φαίνεται όμως πως άκέμη δεν πήραν τον αληθινό, το σωστό, τον έθνικό χαρακτήρα τους, δεν έχουνε δική τους σφραγίδα και για τουτό το δράμα το κοινωνικό μ' όση τέχνη κι ά γράφει δε θάσαι ξετελειωμένο' για τον ίδιο λόγο δεν μπορεί να γράφει κοινωνικό μυθιστόρημα. Ο κ. Φυτίλης όμως θαρρώ πως έξφυγε το έμπόδιο τουτό βάνοντας το δράμα του στην Πάλη. Σε πολιτεία τόσο μεγάλη και τόσο πολυσύθετη δεν είναι δύσκολο να γίνουν όσα ξετυλίγει μέσα στο «Έκθετο» γι' αυτό και δε μπορεί να τον κατηγορήσει κανένας — αν είναι δικός — ότι το δράμα του είναι πολύ μυθιστορη-

ματικό και θυμίζει κάπως τα έργα του Δ' Έννερού και των όμοιων του. Δεν φαίνονται καθόλου παράξενα όσα δηγείται κι όπως τα πλέκει. Και τί δε γίνεται σε τούτονα τον κόσμο; Φτάνει να προσέξει κανένας και θα δει πως ή πιό άναμμένη φαντασία δε μπορεί να πλάσει τη μικρότερη σπαραχτική ιστορία που κάθε μέρα γεννιέται σε χιλιάδες-χιλιάδες μορφές. Ο κ. Φυτίλης μελέτησε καθώς φαίνεται καλά την κοινωνία της Πάλης, ξέρι τα μυστήριά της, είδα τα καλά της και τα κακά της, έννοιωσε την κοσμοπολιτισμό της, κ' έγραψε το «Έκθετο». Και τόγραψε με τόσην αλήθεια, που μ' όλο του το δικαιο μπορεί να τον είπει κανένας σκληρό. Είναι μεριές μέσα σ' αυτή τη σπαραχτική κι αληθινή ιστορία που σε κάνουν να λυπάσαι βαθιά-βαθιά, γιατί νάσαι τόσο έλαϊνή ή άθρόπινη φύση, ενώ στο χέρι της είναι μόνο καλή πάντα να δείχνεται.

Είναι με πολλή αλήθεια γραμμένο το «Έκθετο» με τόση αλήθεια όση γρειάζουνταν το αντίκρουσμα του ήθικου με τον άνήθικο κόσμο. Δυό δυνάμεις παλεύουν στο δράμα' αυτό: ή καλωσύνη κ' ή τιμιότητα με την κακία και με την άτιμία, και το πάλεμα τελειώνει σκοτεινά, όπως γίνεται και στην καθημερινή ζωή. Το ξέραμε δα πως δε βγαίνει, πάντα νικητέρα ή άρετή και πως έκαι που νομίζουμε ότι ή ιστορία τέλειωσε, άρχίζει στα κρυφά άλλη πιό τραγική και πιό φαρμακωμένη. Και δεν είναι μονάχα στα γενικά αληθινός ο κ. Φυτίλης, είναι στον ίδιο βαθμό και στα καθέκαστα. Ποιος δε θάβρει το σημειών άξίωμα, που κυβερνάει όλες τις δουλιές, μέσα σε τούτα τα λόγια: «Ήθελα να δείξω ικανότητα και τιμιότητα... Ο βιάκας!» Δεν είναι φωνή αυτή, που ξεφεύγει πολλές φορές από το στόμα κείνων που δε μπόρεσαν να σταθούνε δυνατοί ίσα με το τέλος και που την είπαν, όταν είδαν πως τους έξφυγε ή περίσταση και πέρασε τα προφυλάματα;

Μ' όση αλήθεια ζουγράφει τους διάφορους χαρακτήρες στο δράμα του ο κ. Φυτίλης με τόση έπλεξε και τα διάφορα έπεισόδια. Το ένα γεγονός έρχεται κατόπι από άλλο με πολλή φυσικότητα και ή ιστορία τραβάει προς το τέλος της χωρίς άγώνες, χωρίς πηδήματα άναπάντεχα, χωρίς προσπάθειες βιαστικές. Τα πράματα τραβούν το δρόμο τους όπως πρέπει να γίνουν και γι' αυτό έχω την πεποίθηση πως το δράμα του κ. Φυτίλη θα σταθεί καλά στη σκηνή. Βέβαια δε θέλω να πω μ' αυτό πως το «Έκθετο» είναι κάτι που φτάνει τα όνορα της μεγάλης τέχνης, μα θα συγκινήσει, μα θα κάμει τον καθένα να σκεφτεί.

Ίσως τα χαρίσματα του αυτά να τα κάνει πιό φανερά και πιό χτυπητά κ' ή γλώσσα που είναι γραμμένο. Και βέβαια έτσι είναι το πράμα. Τέτοιο αληθινό δράμα δε μπόρησε να γράφει παρά στην αληθινή μας γλώσσα, κι ή κ. Φυτίλης σε δουλευτής της Ίδέας τίμιος και με συνείδηση, προσπάθησε να σιωώσει στην αλήθεια όσο μπορούσε περισσότερο.

Α λ ε ξ ά ν τ ρ ε ι α

ΗΛΙΑΣ Η. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έντοκοι καταθέσεις

Η Έθνιαή Τράπεζα δέχεται έντόκουσ καταθέσεις εις τραπεζικά γραμμάτια και εις χρυσόν, ήτοι εις φράγκα και λίρας στεργλίνας άποδοτέας εις ώρισμένην προθεσίαν ή διαρκείας Αί εις χρυσόν καταθέσεις και οι τόκοι αυτών πληρώνονται εις το αυτό νόμισμα εις 8 έγένετο ή καταθέσει, εις χρυσόν ή δε' έπιταγής ύψους (chéque) επί του έξωτερικού και έπιταγήν του όμολογιούχου.

Το κεφάλαιον και οι τόκοι των όμολογιών πληρώνονται έν τώ Κεντρικώ Καταστήματι και τη αίτήσεϊ του καταθέτου έν τώ Υποκαταστήματι της Τραπεζής, έν Κερκύρα δε, Κεφαλληνία και Ζακύνθω δια των υποκαταστημάτων της Ίονικής Τραπεζής.

Τόκοι των καταθέσεων

1	1)2	ταίς	0)0	κατ' έτος	δια	καταθ.	6	μηνών
2	»	»	0)0	»	»	»	1	έτους
3	1)2	»	0)0	»	»	»	2	έτων
2	»	»	0)0	»	»	»	4	έτων
4	»	»	0)0	»	»	»	5	έτων

Αί όμολογοί των έντόκων καταθέσεων εκδίδονται κατ' έκλογήν του καταθέτου όνομαστικά ή άνόνομοι.